

De reisgidsen in de reeks **SIMPELWEG** hebben slechts één doel: je stress besparen bij het voorbereiden van je vakantie (uitstippelen van routes, overnachtingsplaatsen zoeken...). Dat doel bereiken ze door zich te beperken tot de **absolute hoogtepunten en beste adressen in een streek**, zodat je niet urenlang op het internet en in reisgidsen hoeft te lezen.

Elke gids is samengesteld door een team van auteurs en redacteuren die de **bestemming door en door kennen** en dus de nodige praktische informatie, de beste routes en bestemmingen op een bondige, heldere manier aan je kunnen voorstellen. Ze suggereren **verschillende rondritten**, vertellen je wat je onderweg het beste bezoekt en verklappen je hun favoriete adressen.

Mis dankzij de **twee rondritten** in deze gids niets van het grote eiland in de Middellandse Zee. Laat je bekoren door de Normandische paleizen, barokke kerken en Griekse tempels, beklim de Etna, leef op het ritme van de markten, kuier door de schilderachtige straatjes en ontspan op een van de stranden bij de turkooizen zee. Wil je Sicilië verkennen? Vertrek dan simpelweg!

100% SICILIAANS!

Wil je weten welke adressen de inwoners van Sicilië zelf het meest op prijs stellen? Je herkent ze aan dit hartje. Ze werden uitgekozen door **Lucie Tournebize**. Lucie is zo verzot op Italië dat ze zich permanent vestigde in Padova (www.occhiodilucie.com). Van daaruit verkent ze heel Italië. Op Sicilië houdt ze ervan om streetfood op de markten van Palermo te proeven en rond te dwalen tussen de ruïnes van de Griekse tempels met op de achtergrond de blauwe zee.

SIMPELWEG

SICILIË

DE MEEST PRAKTISCHE

REISGIDS

TER WERELD

Lannoo

INHOUD

PRAKTISCHE INFORMATIE

Sicilië in een notendop	6
Hoe kom je er?	7
Klimaat	8
Vervoer	10
Budget	12
Uit eten	13
Op Sicilië verblijven	14
Waar overnachten?	16
Gezondheid en veiligheid	17
Feestdagen en traditionele feesten	18

KENNISMAKING MET SICILIË

De mooiste stranden	20
Vulkanen verkennen	22
De mooiste natuurlijke bezienswaardigheden	24
Hooggelegen dorpen	26
Indrukwekkende mozaïeken	27
De mooiste overblijfselen uit de oudheid	28
Sicilië in de mythologie	30
Een beetje geschiedenis	32
De Siciliaanse barok	34
De belangrijkste Siciliaanse ingrediënten	36

Gastronomische specialiteiten	37
Maffia/antimaffia	38
Legendarische filmscènes	39

SICILIË BEZICHTIGEN

WEST-SICILIË 42

Rondrit van 7 tot 10 dagen vanuit Palermo

Palermo 44

Centro Storico 48

Kalsa 54

Capo en Vucciria 60

Excursie: de Duomo in Monreale 66

> Route Palermo - Castellammare
del Golfo 68

Castellammare del Golfo 70

Excursie: Trapani en Erice 76

> Route Castellammare del Golfo -
Agrigento 78

Agrigento en de vallei van de tempels 80

De oude stad 82

De vallei van de tempels 86

> Route Agrigento - Enna 88

Enna 90

> Route Enna - Cefalù 94

Cefalù	96
Excursie: het Madoniegebergte	100
> Route Cefalù - Palermo	102

OOST-SICILIË 104

Rondrit van 8 tot 12 dagen vanuit Catania

Catania en de Etna	106
Catania	108
De Etna	118
Excursie: de noordkant van de Etna	122
> Route Catania - Piazza Armerina	124

Piazza Armerina en de Villa Romana del Casale 126

Piazza Armerina	128
Villa Romana del Casale	130
> Route Piazza Armerina - Ragusa	132

Ragusa 134

> Route Ragusa - Noto	140
-----------------------	-----

Noto 142

> Route Noto - Syracuse	146
-------------------------	-----

Syracuse 148

Ortigia	150
Neapolis	158
> Route Syracuse - Taormina (de Riviera dei Ciclopi)	160

Taormina 162

Excursie: Messina en hooggelegen middeleeuwse dorpen	170
Excursie: de Eolische Eilanden (Lipari, Stromboli)	172
> Route Taormina - Catane	176

REGISTER 179

SICILIË IN EEN NOTENDOP

Sicilië

Autonome regio van Italië
Hoofdstad: Palermo

ca. **3 u vliegen** naar
Catania vanuit België en
Nederland

Identiteitskaart of paspoort

Een geldige identiteitskaart
of paspoort volstaat voor
inwoners van de EU.

Geen tijdsverschil

10 uur in Brussel
of Amsterdam =
10 uur in Palermo

Behalve **Italiaans** spreekt
90% van de inwoners het
Siciliaanse dialect of een
combinatie van beide.

5,1 miljoen inwoners

25.800 km²

Het grootste eiland in de
Middellandse Zee: ongeveer
3 keer zo groot als Corsica.

Sciacca

HOE KOM JE ER?

MET HET VLIEGTUIG

Drie internationale luchthavens:

- **Palermo** (aeroporto Falcone-Borsellino) www.aeroportodipalermo.it
- **Catania** (aeroporto Catania-Fontanarossa) www.aeroporto.catania.it
- **Trapani** (aeroporto Vincenzo Florio) www.airport-trapani.com

Duur vlucht: ca. 3 uur voor een rechtstreekse vlucht vanuit België en Nederland naar Catania, naar Palermo alleen vluchten met een tussenstop.

PRIJZEN VLIEGTICKETS

• Brussel/Amsterdam - Catania retour

€ 300

Gemiddeld tarief

€ 250

Prima prijs

€ 225

Koopje!

• Brussel/Amsterdam - Palermo retour

€ 275

Gemiddeld tarief

€ 225

Prima prijs

€ 200

Koopje!

Gemiddelde prijs. In het hoogseizoen (mei-augustus) stijgen de prijzen.

MET DE VEERBOOT

Je kunt met auto naar Genua rijden en daar de veerboot naar Palermo nemen. 1 overtocht/dag. Duur overtocht: ca. 20 uur.

Maatschappij: Grandi Navi Veloci (GNV) www.gnv.it

- Ook de **Eolische Eilanden** zijn per boot bereikbaar, vooral vanuit Milazzo. Zie blz. 172 voor een uitstap naar deze eilanden.

KLIMAAT

DE SEIZOENEN

Mei-juni en september: zacht klimaat, ideaal om te wandelen en te zwemmen en het is niet druk. In de lente is de natuur op haar mooist (velden en sinaasappelbomen staan dan in bloei).

Juli-augustus: hoogseizoen. Rond 15 augustus (*Ferragosto*) zijn de prijzen, en de temperaturen, het hoogst. Reserveer in die periode logies en vluchten ruim vooraf. Oktober-januari: de winters zijn zacht en regenachtig. In het binnenland kan het ook koud zijn. Het sneeuwt vaak op de Etna en in het Madoniegebte.

TEMPERATUREN (min./max.)

11/24 °C in de lente

12/25 °C in de herfst

21/30 °C in de zomer

8/16 °C in de winter

TEMPERATUUR VAN HET ZEEWATER

mei: 19 °C

oktober: 23 °C

Aan de stranden in het zuiden: ca. + 1 °C

augustus: 26 °C

december: 16,5 °C

DE SIROCCO

Deze warme wind komt vanuit de Sahara en waait een twintigtal dagen per jaar (vaak in het begin van de lente en de winter). De droge wind voert veel zandkorrels mee, tot grote ergernis van mens en dier!

Het Isola Bella vlak bij Taormina

DE MOOISTE NATUURLIJKE BEZIENSWAARDIGHEDEN

Riserva Naturale dello Zingaro

Een reeks kreken

De beste manier om dit natuurreservaat te verkennen en de mooiste stranden te ontdekken is... te voet! (blz. 72)

Scala dei Turchi

Niet ver van Agrigento

Ga er bij zonsondergang naartoe... (blz. 78)

Riserva Naturale di Vendicari

En de *tonnara*
(tonijnvisserij)

Dit natuurreservaat is een schuiloord voor vogels en omvat een beschermd zeereservaat. (blz. 146)

De Etna

Legendarische vulkaan

Het contrast tussen het vulkanisch gesteente en de felgekleurde vegetatie vormt een haast onwerkelijk kleurenpalet.
(blz. 118)

De Eolische Eilanden

Uitzicht op Salina, Filicudi en Alicudi vanaf Lipari

Deze vulkanen die uit het water opduiken, vormen een sprookjesachtig beeld.. *(blz. 172)*

Het Madoniegebergte

Bergen met uitzicht op zee

Hier wachten je mooie ritten, weidse uitzichten en hooggelegen dorpen.
(blz. 100)

WEST-SICILIË RONDRIT VANUIT PALERMO

Architecturale parels, adembenemende uitzichten en zandstranden zo ver het oog reikt. De hoogtepunten in het westen van Sicilië, te verkennen vanuit vijf boeiende plekken.

> Duur: 7 tot 10 dagen

1 | Palermo

De bruisende hoofdstad boeit iedereen
2-3 dagen

2 | Castellammare del Golfo

Een natuurreservaat en *la dolce vita*
2 dagen

3 | Agrigento

De prachtige vallei van de tempels
1-2 dagen

4 | Enna

Hooggelegen dorp midden op het eiland
1 dag

5 | Cefalù

Een gezellige badplaats
1-2 dagen

3 daguitstappen

• **De Duomo in Monreale** vanuit Palermo • **Trapani en Erice** vanuit Castellammare del Golfo • **Het Madoniegebirge** vanuit Cefalù

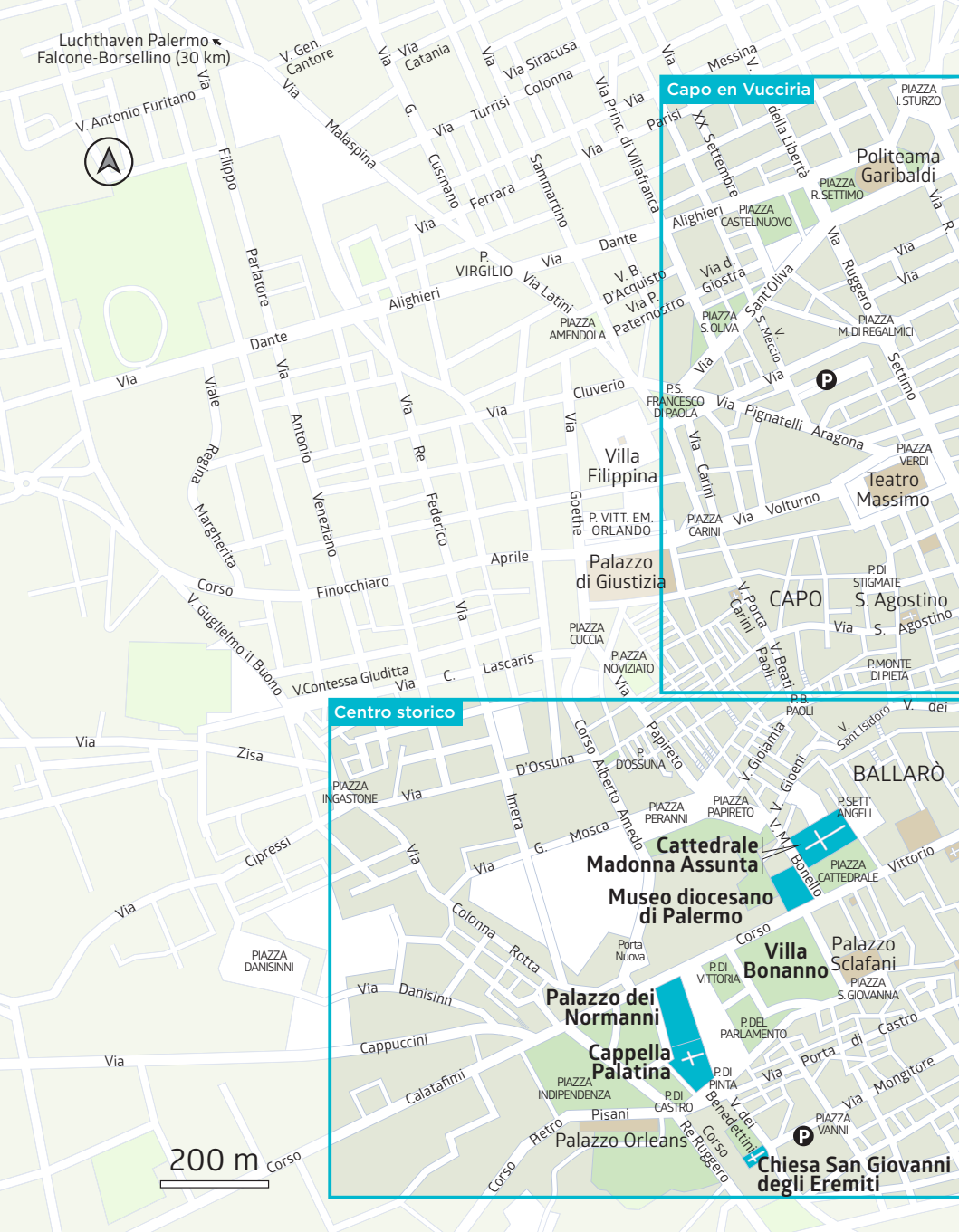
Luchthaven Palermo
Falcone-Borsellino (30 km)

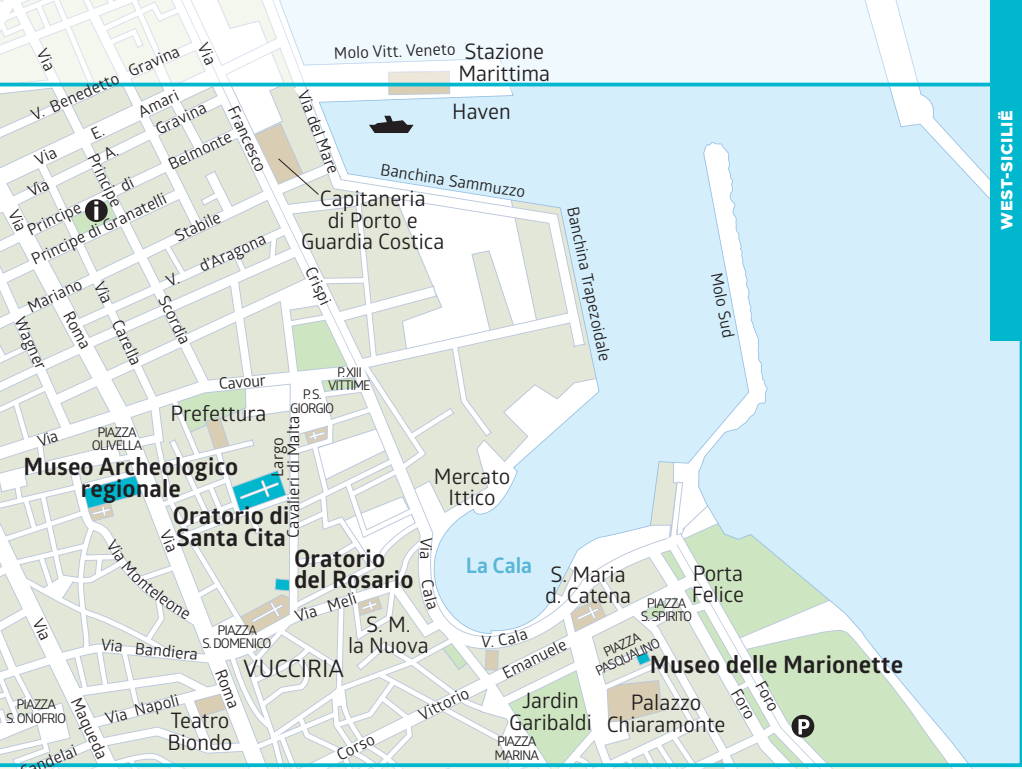

Capo en Vucciria

Centro storico

200 m

PALERMO

CENTRO STORICO

Kijk vol verwondering naar de mozaïeken en het verfijnde beeldhouwwerk in deze wijk vol indrukwekkende gebouwen, zoals het Palazzo dei Normanni, de kathedraal Madonna Assunta...

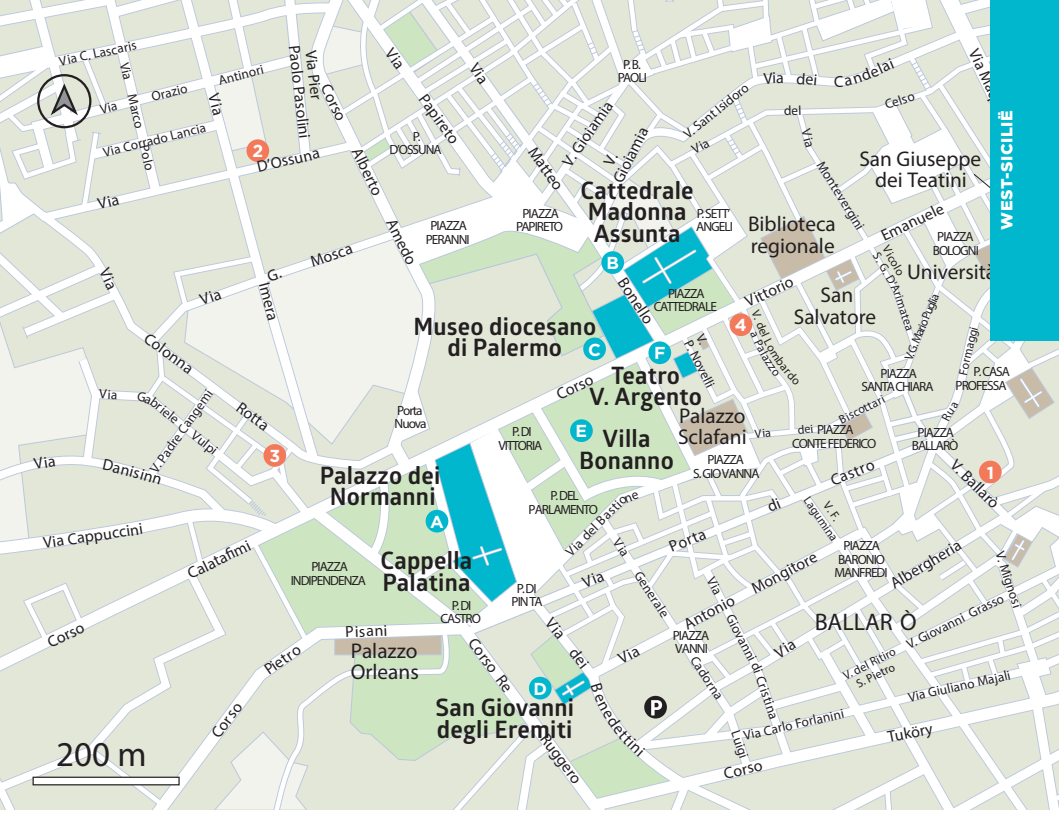
WAT BEZOEKEN EN DOEN?

- A** Palazzo dei Normanni en Cappella Palatina
- B** Cattedrale Madonna Assunta
- C** Museo diocesano di Palermo
- D** San Giovanni degli Eremiti
- E** Villa Bonanno
- F** Teatro Vincenzo Argento

ADRESSEN

- 1** Mercato Ballarò
- 2** Trattoria ai Cascinari
- 3** Pasticceria Cappello
- 4** Atelier Angela Tripi

WEST-SICILIE

De kathedraal van Palermo

PALERMO CENTRO STORICO

WAT BEZOEKEN EN DOEN?

A PALAZZO DEI NORMANNI EN CAPPELLA PALATINA

Ingang: Piazza Indipendenza | Ma.-za. 8.30-16.30 u, zon- en feestd. 8.30-12.30 u

| Opgelet, de kapel (cappella) is gesloten tijdens erediensten (zo. ca. 9.30-11.30 u) | Niet gratis

Een van de mooiste gebouwen op Sicilië, een Arabisch-Normandisch meesterwerk. De Spanjaarden veranderden in de 16de eeuw een voormalig Arabisch paleis in het **Palazzo dei Normanni**. Waar ooit (11de-12de eeuw) de Normandiërs heersten, is nu het regionale parlement van Sicilië gevestigd. Boven is de **Cappella Palatina**, een minikathedraal vol mozaïeken. Je weet niet waar eerst te kijken: in het koor zie je Christus, in de koepel engelen en aartsengelen, op de muren van het schip het scheppingsverhaal... Om nog maar te zwijgen van het beschilderde plafond en de Byzantijnse vloer van porfier en gele en groene serpentijn.

| www.federicosecondo.org

B CATTEDRALE MADONNA ASSUNTA

C. Vittorio Emanuele | Kerk: ma.-za. 7.00-19.00 u, zon- en feestd. 8.00-13.00 u, 16.00-19.00 u | Graven... (niet gratis): ma.-za. 9.30-18.00 u, zo. 10.00-18.00 u

Deze 12de-eeuwse kathedraal vertoont een verrassende mix van stijlen. De koepel uit de 19de eeuw bracht het silhouet uit evenwicht. De oorspronkelijke pracht zie je nog in de **koorafsluiting** en de verfijnde stenen versieringen, ingelegd met lava en marmer, een Arabische traditie. Binnen zie je de **graven** van koningen en keizers en het stoffelijk overschot van de heilige Rosalie, beschermheilige van Palermo.

| www.cattedrale.palermo.it

C MUS. DIOCESANO DI PALERMO

Via Matteo Bonello 2 | Niet gratis

Het 'MuDiPa' bezit een collectie **gewijde kunst** met in de kleine rococokapel een frescocyclus over de kindertijd van Jezus (1733).

| Dag. 9.00-18.00 u

| www.museodiocesanoipa.it

D SAN GIOVANNI DEGLI EREMITI

Via dei Benedettini | Niet gratis

Sinaasappelbomen in de tuin, rode koepels, versierde zuilen in de kloostergang... Dit voormalige **klooster** (12de eeuw) is een oase.

| Ma.-za. 9.00-19.00 u, zon- en feestd. 9.00-13.30 u

| www.turismo.comune.palermo.it

E VILLA BONANNO

Kom even tot rust in de schaduw van de grote dadelpalmen in dit park. In 2001 ontdekte men er overblijfselen van een Romeinse villa (mozaïeken, zuilen).

F TEATRO VINCENZO ARGENTO

Via P. Novelli 1 | Voorstelling niet gratis

De Siciliaanse traditie van het Teatro dei Pupi, **poppentheater**, wordt al sinds 1893 in stand gehouden door de familie Argento. Dagelijks is er een voorstelling om 17.30 u.

De Villa Bonanno

PALERMO KALSA

UIT ETEN - STREETFOOD

1 ANT. FOCACCERIA SAN FRANCESCO

Via A. Paternostro 58

- Een gevestigde waarde voor streetfood sinds 1834.
- *Arancini*, gevulde focaccia's en... *pani ca' meusa* (broodje orgaanvlees)!

| Dag. 11.00-24.00 u | *Arancini* € 2,80;
focaccia's € 3,50; *pani ca' meusa*
€ 2,80.

2 ARTE E TRADIZIONE DI MONFORTE GIOVANNI

'Als ik zin heb in pizza en even weg wil uit de drukte van het centrum, trek ik me terug op dit rustige pleintje in Kalsa. Superlekkere pizza!'

| Via Santa Teresa 2
| Dag. 18.00-24.00 u
| Pizza € 4,50-18.

3 BAR TOURING

Via Lincoln 15

| Dag. 7.00-24.00 u

- Het beste adres voor *arancini*, maar men heeft er ook lekker gebak.
- Slechts enkele tafels. Neem je aankoop daarom mee en zoek een plekje in de botanische tuin ertegenover.

De Antica Focceria San Francesco

PALERMO KALSA

UIT ETEN EN EEN DRANKJE

4 CIOCCOLATERIA LORENZO

Via del IV Aprile 7-7A

- Gezellige tearoom/banketbakkerij, heel populair bij de lokale inwoners.
 - Lekker gebak en een gezellig terras.
- | Dag. 8.30-20.00 u (za. vanaf 9.30 u), zo. 9.30-13.30 u en 16.30-20.00 u.

5 IDEAL CAFFÈ STAGNITTA

Discesa dei Giudici 42-44

- De oudste koffiebranderij van Palermo.
 - Heel sfeervolle, traditionele winkel.
- | Ma.-za. 7.00-19.00 u | Arabica €22,50/kg; Americana 20,80/kg.

6 BISSO BISTROT

Via Maqueda 172A | Ma.-za. 12.00-15.30 u en 19.00-23.00 u

- Lange, gemeenschappelijke tafels en een gezellige sfeer in deze voormalige boekhandel.
 - Proef de *involtini di pesce spada* (zwaardvisrolletjes).
- | *Involtini di pesce spada* € 8.

7 OSTERIA DEI VESPRI

Piazza Croce dei Vespri 6

- Gevestigd in de voormalige stallen van het Palazzo Gangi.
 - Proef de *anelletti al ragù di polpo* (pasta met inktvissaus).
- Goede wijnkaart.
- | Ma.-za. 12.30-14.45 u en 19.30-22.45 u | Fijnproeversmenu € 90-150, à la carte (gerechten € 24-36).

Cannoli

8 CARIZZI D'AMURI

Via Lungarini 21

| Wo.-ma. 19.30-23.00 u | € 30-35

- Gastronomisch restaurant met creatieve en smakelijke gerechten. Proef er zeker de *caponata*!
- Goede service en een perfecte prijs-kwaliteitverhouding.

9 SEVEN REST. ROOFTOP GARDEN

Via Roma 111

'Zoek bij zonsondergang met een spritz een plaatsje op dit terras en kijk uit over de stad, de bergen, de koepels van de kerken...'

| Di.-zon. 18.00-24.00 (later in de zomer) | Cocktails € 10-15; bruschetta maison € 10.

10 BAR GARIBALDI

Via A. Paternostro 46

| Dag. 18.00-2.00 u

'Dit is mijn favoriete adres voor uitgaansavonden, wanneer de vele bezoekers de straat innemen en er vrolijk staan te kletsen met een biertje in de hand.'

EXCURSIE VANUIT PALERMO

DE DUOMO IN MONREALE

7000 M² MOZAÏEKEN EN EEN MOOIE KLOOSTERGANG

- 15 km ten ZO van Palermo (35 min. rijden).
- Bus 389 (vertrek: Piazza Indipendenza, naast het Palazzo dei Normanni).
- Gepaste kleding (schouders bedekt, lange broek of rok).

KLOOSTERGANG (CHIOSTRO)

Niet gratis

220 dubbele zuilen met gouden mozaïeken en opvallende bewerkte kapitelen vol bladeren, fabeldieren, taferelen uit het leven van Christus...

| Di.-za. 9.00-18.30 u, zo., ma. en feestd. 9.00-13.00 u.

1 LE BARRIQUE

Via Arcivescovado 4

- Kleine wijnbar waar je vleeswaren- en kaasschotels, broodjes, foccaccia's en kleine gerechten kunt eten.
- Redelijke prijzen.

| Di.-za. 12.30-15.00 u en 18.00-24.00 u, zo. alleen middag

A DUOMO

Piazza Guglielmo II | Ma.-za. 9.00-12.45 u en 14.00-17.00 u, zon- en feestd. 14.00-17.00 u | Kerkschat en terrassen niet gratis | www.monrealeduomo.it

Deze duomo (of *cattedrale*) is een van de mooiste kerken ter wereld en werd in de 12de eeuw gebouwd door koning Willem II van Sicilië. Bewonder er de bijzondere mozaïeken op de muren en de mooie kloostergang, een romaanse parel (zie hieronder). De kapel met het kruisbeeld, die werd ontworpen in de 17de eeuw, is een van de weelderigste voorbeelden van de Siciliaanse barokversieringen, vol ingelegd marmer.

De kloostergang

DE MOZAIËKEN

130 gedetailleerde taferelen op een gouden achtergrond. Wie ze maakte, is niet bekend, maar ze waren zonder twijfel met veel en goed georganiseerd, want het geheel was na amper tien jaar klaar. Op de muren in het grote schip zie je taferelen uit het Oude Testament, in de dwarsbeuk uit het Nieuwe Testament (het leven van Jezus). In de centrale apsis staat op het boek van de zegenende Christus: 'Ik ben het licht van de wereld.'

Mozaïek in de koepel

Oorspronkelijke titel: Simplissime Sicile

Oorspronkelijke uitgever: Hachette Livre (Hachette Tourisme)

De reeks Simplissime Voyage is ontwikkeld in nauwe samenwerking met **Jean-François Mallet**.

Directie: Sidonie Chollet

Uitgeefdirecteur: Cécile Petiau

Uitgevers: Adam Stambul (Hachette Livre), Lieven Defour (Lannoo)

Redactie: Lucie Tournebize, France Bourboulon-Lane, Marie-Pia Verguin en Marella Barbera

Vertaling: Anja De Lombaert

Cartografie: Frédéric Cléménçon en Aurélie Huot

Kaartvertalingen: Peter De Bock

Grafisch ontwerp: Studio HelloÉlo

Opmaak: Keppie & Keppie, Varsenare

Met dank aan: Céline Le Lamer

Simplissime Sicilie © Hachette Livre (Hachette Tourisme), 2022

© Nederlandse tekst, Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2023 - volledig herziene editie 2024

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen...) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres Simpelweg

Uitgeverij Lannoo

Kasteelstraat 97

B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo bv

Postbus 23202

1100 DS Amsterdam Zuidoost

www.lannoo.com

www.simpelwegreisgidsen.com

D/2023/45/217 - NUR 512

ISBN 978-94-014-9081-8

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.